

Posamezna številka 6 vinarjev

»JUTRO« izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 8. uri, ob ponedeljkih ob 10. uri. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnih stroških K 1.20, s dostavljanjem na dom K 1.50; a pošto stroške K 1.00, polletno K 10.—, četletno K 5.—, letno K 18.—. Za izposodbo enoletno K 30.—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev

Uredništvo in upravnništvo je v Franciskanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnštva. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v., šestica, posлана in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti zamko. Telefon številka 303.

Zgrešena pot.

Oportunizem v politiki je večkrat lahko dober in koristen in tudi potrebo sklepanja kompromisov uvidevamo večkrat, ali od vsakega kompromisa moramo imeti nekake koristi, ker sicer se ne izplača kompromisov sklepati.

Slovenci se nahajamo v izredno težkem položaju, mi ne samo da ne moremo izvajati nobenih pravic, temveč se zastojno trudimo, da bi obvarovali one drobtinice pravic, ki smo jih v teku dolgotrajnih in težkih bojov komaj dobili. Na vseh koncih in krajih nazadujemo, ker narod, ki je na znotraj že skoraj popolnoma obupal, ne more niti na zunan pokazovati nobene odločnosti in naši narodni sovražniki, nam sovražni vladni sistem dela z nami kar hoče.

Slabo je z nami in vedno slabše bo, ker smo prišli že tako daleč, da delamo kompromise že na vse strani in vedno, ne da bi imeli od tega kake koristi, ker sklepamo kompromise tako, kakor bi brez njih živeti ne mogli, kakor bi to bila maksima vsega našega političnega življenja. Mi smo slama, ki se takoj vžge in takoj tudi vgasne, mi kričimo in vpijemo samo zato, da potem lažje molčimo in prenašamo težke udarce, ki padajo po naših hrbtih...

Odločne besede, ki jih govorijo narodi, zavedajoči se svoje življenske moči in opravičenosti svojih zahtev, se zdijo nam pregrešne, mi nimamo poguma, da bi jih izgovarjali, vse naše zahteve prihajajo na merodajna mesta v obliki ponižnih in sramežljivih prošelj. Demoralizirani smo do kosti, pri nas ni nič velikega, mi umiramo in sicer umiramo bedno kot berač za plotom...

Že dolgo se ni zgodilo, da bi nas kak avstrijski minister tako razžalil, kot nas je razžalil dr. Hochenburger, ki se ni zadovoljil z navadno klofuto, kot so nam jih dajali drugi ministri do sedaj, temveč nas je prav pošteno obrcal, tako, da mu tega noben drugi narod ne bi odpustil, samo pri nas je bilo mogoče, da se je eni (klerikalni) stranki to še dobro zdelo in da se je druga (narodno napredna) stranka kmalu nato sprijaznila z vladno, katere član je dr. Hochenburger.

Govorimo samo in izključno s slovenskega narodnega stališča, ki nam je pri presojanju našega javnega življenja edino merodajno in zato nam je težko očitati narodno - napredni stranki, v kateri edini vidimo nositelja čistega slovenskega nacionalizma, malčnost in neodločnost, ali še težje bi nam bilo molčati, ker: »qui tacet, consentiri videtur«, kdor molči, potrjuje, oziroma v tem slučaju potrjuje, mi pa ne moremo pritrditi vstopu naprednega slovenskega poslanca dr. Ravniharja v vladno večino, ki podpira vladno, katere član je dr. Hochenburger, Elsnerejev zaščitnik.

Ne zahtevamo, da bi stal dr. Ravnihar v državnem zboru popolnoma

osamljen, četudi bi ga rajše videli osamljenega kakor kot člana oportunistične mladočeske stranke, pripravljene vedno na sklepanje kompromisov. Mož, ki vživa tak oseben ugled, kot ga vživa dr. Ravnihar, bi našel mesta tudi drugje, v družbi mož, ki premorejo kaj storiti, ne da bi zato sklepali kompromise z vladno, v kateri sedi kot justični minister zagriženi nemški nacionalist dr. Hochenburger.

Svoječasno se je govorilo o ustanovitvi slovenskega naprednega kluba v državnem zboru. Ali je to neizvedljivo? Po našem mnenju nikakor ne! Jedro je že tukaj, češka napredna ljudska stranka, pod vodstvom nad vse simpatičnega prof. Masaryka, ki ima v državnem zboru 16 poslancev, torej več kot mladočeska stranka. V tak klub naj bi vstopil napredni ljubljanski poslanec, v tak klub bi vstopila lahko dva hrvatskega poslanca (dr. Josip Smoljaka, dr. Tresić-Pavičić) in oba dalmatinska srbska poslanca, ker nobeden od teh štirih dalmatinskih poslancev se ne more počutiti dobro v družbi z drugimi, konservativnimi dalmatinskimi poslanci. Našel bi se še kak napredni Malorus, morda tudi še kak poljski poslanec — na slovenskega »naprednjaka« dr. Gregorina se nikakor ne bi moglo računati — in tak slovenski napredni klub bi bil v državnem zboru res elitni klub, ki bi vžival dovolj ugleda in bi bil tudi dovolj močan, da bi ga morali vsi vpoštevati.

To bi bila prava pot za ljubljanskega naprednega poslanca, pot pa, po kateri hodi sedaj, moramo smatrati za zgrešeno.

Klerikalci in Praga.

V sobotni številki je »Slovenec« milo zatarnal, da slovensko napredno dijaštvo očrnuje slovensko katoliško gibanje pred češko javnostjo, ker trdi, da slovenski katoliški krogi hujkajo proti Pragi in hočejo predvsem preprečiti zvezo s praškim vseučiliščem. »Slovenec« pravi, da je ta trditev nespametna. Mi pa pravimo, da ta trditev ne samo ni nespametna, ampak da povsem odgovarja resnici. To hočemo podpreti z dokazi.

Dne 11. avgusta je pisal »Slovenec«: V liberalnih listih se zadnje čase večkrat bere, da se v Pragi polagajo temelji slovenske visoke šole, in izvršilo se je tudi neko imenovanje, ki kaže, da se od gotove strani res na to dela, tako da znamo v kratkem času stati pred izvršenim dejstvom. Z ozirom na to pa, da je večina slovenskega ljudstva odločno zoper to, da bi se koncentrirala slovenska dijaška mladina v Pragi in da bi se ondaj izkluhal profesorji za našo bodočo univerzo, si usojamo merodajne kroge uprašati, ali vedo, kako je s to zadevo? Kar na skrivaj se fabricirajo liberalni docenti in delajo priprave, ne da bi imeli tu besedo tisti, ki so poklicani v imenu slovenskega ljudstva govoriti. Mi smo že enkrat izjavili, da

Praga ne kot sedež ne kot pripravljalnico slovenske univerze nečemo.

Dne 12. avgusta je pisal »Slovenec«: Na naše vprašanje, kaj je z decenturami v Pragi in kaj je o tem našim merodajnim faktorjem znano, odgovarjajo liberalni listi, da vlada ne bo vprašala S. L. S., če sme potrditi slovenske docente, ki se hočejo v Pragi habilitirati... Katoliška večina slovenskega ljudstva je zoper Prago in nikakor ne sme priti do tega, da bi se skrivaj ondaj odgojili slovenski slobodomislci za bodoče profesorje na naši univerzi.

Dne 16. septembra je pisal »Slovenec«: Večkrat smo že poudarjali, da je oziroma praškega Masaryka, okoli katerega se ves liberalen študent v Pragi suka, še strupenejša in kvarljivejša od Dunaja in Gradca. Liberalen študent z Dunaja in iz Gradca je sicer liberalalec... a ohrani vendar vsaj iskrico krščanskega svetovnega naziranja. Kar pa pride iz Prage, to je pa gol cinizem.

Dne 28. septembra je pisal »Slovenec«: ... da je liberalna mladina začela rapidno padati odtodaj, odkar zahaja v Prago... V Pragi je atmosfera strupena.

Toliko za enkrat, ker vsega ne moremo citirati, kar je »Slovenec« že napisal proti Pragi in proti praški univerzi, ker nimamo pri rokah dotičnih števil. Zadovoljiti se seveda ne moremo in ne smemo samo s tem, da v našem listu objavimo, kar je »Slovenec« pisal proti Pragi in češki univerzi. Treba bo vse to povedati tudi merodajnim krogom na Češkem, da se temeljito na podlagi »Slovenčeve« pisave ovrže klerikalna laž, da slovensko napredno dijaštvo po krivici očrnuje slovensko katoliško gibanje pred češko javnostjo z očitanjem, da slovenski katoliški krogi hujkajo proti Pragi in hočejo predvsem preprečiti zvezo s praškim vseučiliščem.

Češka javnost naj naše klerikalce do dna spozna, kakoršni so v resnici!

Iz slovenskih krajev.

Iz Mekinjskih orlov ali kakor ljudje pravijo čukov olika.) Izid volitev v občini Mekinje, kjer so sedaj zopet izvolili za župana »Sporna«, ki bo le prikimal župnikovim nasvetom, je naše naobčudne »Čuke« tako navdušil, da so na ta račun pričeli skladati pesmi, kojih radi dostojnosti nečemo zabeležiti, in jih v pozni nočni uri popevajo po vasi. Vprašamo župnika Riharja, ki se dela nad vse pobožnega, čemu teh fantaliv, ki bi morali hoditi še s kokošmi vred spat, v njegovem izobraževalnem društvu ne nauči lepših čednosti kakor so ponočevanje, pijančevanje, kvartanje, preklanjevanje, suvanje in še druge take

stari. Slavno žandarmerijo v Kamniku pa opozarjamo na to, da ima 18 let stari Weinwurm Janez po domače »Imamov« revolver in Slatner Peter p. d. »Logarjev« pištolo, s kojim orožjem po godiških vrstovih streljaja, kar je nedopustno in lahko bi se prigodila največja nesreča, če se jima orožje ne odvzame in eksemplarično ne kaznujeta. Sploh bi bilo dobro malo več pozornosti obračati zlasti »čukom« v Godiču, ki ob sobotnih, nedeljskih in ponedeljkovih nočeh po vasi vpijejo in razgrajajo, da ljudje spati ne morejo. Lepo znamenje je to in slabo spričevalo za župnika, da so ravno dečki pod njegovim okriljem najbolj razuzdani Razni »čuki« drug drugega podkupujejo, da druge dostojne fante v cerkvi sujejo in jim na cestah obetajo, da jim bodo čeva zmešali. Lepa vzgoja to, kajne g. župnik Rihar? Če ne bodete mladine podučili in jo odvadili takih čednosti vi sami, bomo prisiljeni vkreniti, da jih o dostojnosti podučiti kazensko sodišče. Če vam bo to v posebno čast, dvomimo.

»Godičan«.

Iz Kamnika. — Osumljenec, ki je bil v preiskovalnem zaporu radi uboja črkostavca Ivana Luža je vže davno iz zapora izpuščen; cela zadeva pa je nekako zaspala, ker oblastva se prav nič ne potrudi, da bi se našel storilec. Ubij Lužar-ja, ki je bil tako miren in blag človek kriči do neba, zato ne bomo preje mirovali, dokler se ne najde zlobnež, ki je mirmemu sprehalcu zadal smrtni udarec. Pozivljemo kompetentna oblastva naj zadevo resno zasledujejo, saj so nekatere priče vendar podale toliko gradiva, da bi ne bila posebna težkoča najti pravega zločinca.

Iz Kamne gorice. (Občinske volitve.) Kakršno je bilo Kapusovo županovanje, take so tudi vse priprave za nove občinske volitve. Že imena v volilnem imeniku so temeljito zmešana, a sedaj se Kapus kljub temu iz strahu pred izidom volitev, ne upa izdati glasovnic. Volitve se vrše že 9. t. m., a glasovnic še nima nihče. Pa morda ja ne zato, da bi lažje pridržal njemu naklonjene odbornike. Seveda! vaška brezbriznost se mora temeljito izbrabiti, kajne očka župan! Mogoče vam še privoli, da prodaste kak svet za šolski vrt in ga potem sami kupite po 3 krone meter. No, če kdo reče, da ni prav, se pa sporoči po sv. Matiju, da je liberalci in verjeti mora, kdor je kaj dobil iz ubožnega zaklada. Pa tudi mesa vam ne bo primanjkovalo, ker vam bodo občinski lov brez dražbe pustili za 5 gld., kakor se sodi že iz leta 1873. No, saj so možje, da se lahko dela, kakor pravite, zato pa pri občinskem odboru zadostuje beseda: »9000 K imam prihranjenih, ne da bi se pokazala knjižica in povedalo koliko je obresti in verjelo se bo! Delavstvo pa itak ne sme zvedeti, da ima premoč v občini.« Š 18 volil. obč. reda sicer pravi, da mora očka župan, takoj ko se razglaši dan volitve, volilcem tudi razdeliti glasovnice, a pl. župan ima slab vid in je najbrže spregledal ta

paragraf, da bi se vaščani predolgo ne razgovarjali o volitvah.

Iz Maribora. »Dramatično društvo v Mariboru« vpripori dne 10. decembra 1911. v gledaliških prostorih Narodnega doma žaloigo »Razbojnik«, katero je spisal Friderik Schiller, poslovenil pa Franc Orehek. Sodeluje orkester »Glasbenega društva«. Blagajna se odpre ob 1/2 7. uri zvečer. Začetek točno ob 1/2 8. zvečer. Predprodaja vstopnic pri g. Weixlu, trgovcu. Zg. Gosposka ulica 33. Dramatično društvo pričakuje, da se bo slavno občinstvo tudi te igre v obilnem številu udeležilo kakor zadnje igre »Trnulčice«, ki je povsem dobro uspela. Igralci so bili izborni, posebno so se odlikovale dame. Ker se tudi to pot igralci jako pridno pripravljajo za nadaljnji nastop, je uspeh igre skoraj zagotovljen. Torej vsi narodno čuteči Slovenci in Maribora in okolice v slovensko gledališče dne 10. decembra 1911.

Iz Trsta. Vse premalo zanimanja je za javno ljudsko knjižnico pri Sv. Jakobu. Šentjakobčani! Izobrazba je nestrankarska in za naš slovenski razvoj v mestu samem neobhodno potrebna, zato je posejajte v večjem številu knjižnico. Knjižnica je opremljena z najnovejšimi in najmodernejšimi deli domačih in tujih (v prevodih) pisateljev. Steje okrog 700 del in je odprta vsak torek in soboto od 7. do 9. ure. Pristopajte novi člani!

V javni knjižnici čitalnice pri Sv. Jakobu se je izposodilo v mesecu oktobru 48 knjig, je bilo 52 obiskovalcev in so pristopili 3, izstopili pa 3 člani; v mesecu novembru se je izposodilo 68 knjig, je bilo obiskovalcev 68 in je pristopilo 9 članov — izstopil nihče. Vseh vpisanih članov je sedaj 71, kar nam za javno knjižnico nikakor ne more zadostati.

»Čitalnica« pri Sv. Jakobu ima sedaj vsak dan od 6 ur dalje na razpolago tudi vse slovenske časopise (dnevnik): »Edinost«, »Jutro«, »Slovenski Narod«, »Zarja«, »Slovenca« in tudi »Slov. Ilustrovani Tednik« Šentjakobčani, izrabite priliko in pridno zahajajte čitat v »Čitalnico«!

Iz Trsta. Miklavžev večer. Šentjakobske Čitalnice« se vrši danes v petek ob 7. uri zvečer v prostorih »Konsumnega društva« nasproti cerkve. Upamo, da se te domače zabave vdeležijo obilo šentjakobskega občinstva, posebno ker ni nikake vstopnine. Darila, kolkovana z narodnim kolkom se sprejemajo v Čitalnici ali pri družini Firm nad Čitalnico. Zajedno vabimo vse dobromislele Šentjakobčane, naj se vpišejo v Čitalnico, ki kljub malenkostni članarini (30 vin. mesečno) nudi članom priliko do vsestranske izobrazbe. Goji namreč petje, dramatik in ima svojo glasbeno šolo. Ima tudi lepo število časopisov ter vzdržuje krasno knjižnico. Vsaki četrtek prireja izobraževalne večere ter predavanja. Torej široko polje za izobrazbo in ker dandanes vsak toliko velja kolikor zna, pričakujemo, da se bodo vsi Šentjakobčani tesno oklenili Čitalnice.

LISTEK.

Nostradamus.

Gospod de Croixmart, ki je stal nepremično sredi svojih oborožencev, krikne mahoma povelje. Lokostrelci navale na Renolda. Marija pritisne roke na senci, jecljaše:

»Njegova mati?... Torej sem... izdala krvniku... njegovo... mater?«

Moški preklinjajo in kažejo vojakom pest. Zenske jokajo in ihtje. Gospod de Croixmart sluti, da se pripravlja nekaj zlega. Lokostrelci naskakujejo Renolda brezuspšno...

»Primate ga!« rjove Croixmart.

»Njegova mati! Ona je njegova mati!« hrope Marija, in tema se ji dela pred očmi.

V.

Upor.

Na trgu nastane vihar hru. Tolpa razcapanih, besnih ljudi je pridrla, da nihče ne ve, odkod. Ravno, ko hočejo Croixmartovi lokostrelci zvezati Renolda, ki je nazadnje opešal in se zgrudil na kolena, ga primejo in odnesejo ljudje, ki kličejo:

»Pogum! Maščevati hočemo blago« »Previdnost!«

»Prokleta bodi ovadilka,« mrmra Renold.

»Gorje hčeri Croixmartovi!«

En žarek pa ga ni zapustil v tem groznem trenutku; preden se Renold onesvesti, zašepeta njegove ustnice blagoslovljeno ime Marije...

»Lilija! Lilija, naprej!«

»Po njih! Udril! Bij! Naprej, Dvor Čudežev!«

»Sekaj, Trinquemaille!«

»Sveti Pankracij nam pomagaj! Bij, Strapafar!«

»Millo dious! Kolji, Corpodibale!«

»Bouracan, p...o dio, reži, davi, kolji! Po njih!«

Štirje mladi capini vodijo napad; razcapani obleka visi od njih na vse strani, a bore se kakor štirje vrage in netijo krvavi ples...

Marija se drži krčevito na svojem oknu in gleda; njene oči se ne morejo odtrgati od grmade. In zdajci, mahoma zaori krik groze in sočutja: kol se je porušil v žerjavico! Upogo truplo čarodejke je izginilo... Strašno trpljenje je končano. Mrtva je blaga mati Renoldova; nič več ne trpi. V žerjavici leži samo še očrnela kepa brez človeške oblike in razpada v pepel. Z mučnim naporom se Marija odtrga od okna; v njenih očeh ni solz, njen obraz je kakor otrpel.

»Končano je!« zamrmra tiho sama pri sebi.

Da, zanjo je končano vse na svetu, kajti bistvo njenega življenja je ljubezen, med njo in Renoldom pa leži zdaj prokletstvo, leži mrtvo truplo njegove matere. Bežati! Sami ta volja živi še v njej; vse ostalo se je pogreznilo kdovekam. Iti kamorkoli in umreti, ne da bi videla Renolda!... Obrne se k ženski, ki kleči v smrtnem strahu v kotu sobe:

»Bertranda, jaz grem odtod. Ali hočeš iti z mano?«

»Da, da. To je strašno. Pojdiva, gospodična. Oh, ti kriki! Umrla bi od groze...«

»Vstani. Čas je, da greva,« pravi Marija, šklepetaje z zobmi.

»Toda vaš oče! Kaj bo z očetom?«

»Zdaj nimam več očeta, Bertranda. Ali hočeš, da odidem sama?«

»Ne, ne, saj pojdem z vami! O sladki Jezus, kako se koljejo na trgu!«

»Ali poldeš!« se huduje deklica, vsa besna od strašnih čuvstev, ki navdajajo njeno dušo.

Previdna kljub svoji boječnosti, pograbi gospa Bertranda v naglici vso zlatino, drago kamenje in bisere. Po skritih stopnicah zapusti ženski hotel; in Marija de Croixmart se oddalji od hiše svojega očeta, ne da bi se ozrla nazaj...

Na trgu, blizu hotela Croixmart, se brani še kakih dvajset lokostrelcev. Sredi njih stoji gospod Gerfaht, mračen in bled; roka mu je trudna od boja, njegov meč okrvavljen od ročnika. Se se brani, in smehtljaj obupnega ponosa mu igra na ustnicah.

»Nič pardona! Bij, kolji!«

»Ne vdajmo se! Živel kralj!...«

»Strapafar, vivadiou! Corpodibale!«

»Bouracan! Trinquemaille!«

»V ogenj z njimi! Na vrv! Na pogibel jim!«

Strašen poriv; naval razcapanih bitij; ploha krvi; zverinsko sopenje besne množice... in glej, zdajci se zvrne nekaj po tleh: človeško telo, ki pada po njem na stotine blaznih, gnevniških oboroženih rok! Oromovit vrvit zaori naokrog; vihar nečloveškega grohot! Na tleh leži truplo, raztrgano, razmesarjeno, razsekano na kosce... In ta glava! Ta bleda okrvavljena glava, ki jo nosijo na sulici okrog, je glava Gerfahta, gospoda de Croixmart, profosa-nadsodnika! Vedeževalnika proroška se je izpolnila!... Trg Grève se izprazni v par minutah; vsa vrata se zaklepajo, vsa usta molče; mrkla tišina plava nad velikim mestom. Pravica je storjena!

VI.

Pepel grmade.

Prišel je večer. Pomalem je noč razgrnila svoj širni plašč po trgu in po ugasli grmadi. Na shladenem pepelu je brlela svetilka kakor mrtvaška leščerba; okrog pepela pa je hodil možki ter ga razkopaval z drhtečimi rokami; bil je bled kakor prti; zdajpadaj se mu je utrnula solza in kapila v pepel. Vsak hip se je sklonil ta čudni paberkovalec, pobral s pobožnostjo belo koščico in jo rahlo položil v hrastovo skrinjico. Na to si je otrl čelo z roko in nadaljeval svoje delo. Zdajci pa je padel iskalec na kolena: našel je bil obsojenkino glavo, ki so se je plameni komaj dotaknili, dočim je telo zgorelo. Rame nočnega delavca so se stresle v krčevitem ihtenju; sklenil je roke in zamrmral:

»Matij!...«

Ta hip se je pojavila na vogalu trga Grève Marija de Croixmart in se napolila počasi proti temu kupu pepela, ki je bil še pred par urami plameneča grmada. Bila je v žalni obleki, črni in beli, po šegi tedanjega časa; in ta žalna obleka je veljala Renoldovi materi... Strašna smrt očetova ji je bila še neznana. Česa je torej iskala Marija de Croixmart, sama in ob tej uri? Dospevša do grmade, je dvignila glavo in ugleдалa moža...

»Renold!« je zajejala in omahnila. »To je bil torej namen neznane sile, ki me je gnala semkaj! O Bog, ali hočeš, da sliši hči Croixmartova na lastna ušesa, kako jo sim obsojenke preklinja!...«

Hotela se je umakniti, odskočiti, pobegniti; ta hip pa je Renold dvignil oči ter jo zagledal!... Marija je stala kakor odrevenela; Renold pa je izpregovoril s čudno nežnim glasom:

(Dalje.)

DNEVNE VESTI.

O vstopu dr. Kramarja v vladni tabor piše praška „Samostatnost“ med drugim: Da bi se bil izpremenil sistem, tako ni hotel lagati dr. Kramar niti sebi niti narodu: priznati pa, da češki gospodje poslanci vstopajo v službo istemu sistemu, ki je prej nosil ime Bienenhovo in zdaj nosi ime Stürgkhovo, tega si vendar ni upal, kajti to bi že ne bil več pogum, to bi bila že frivolnost in cinizem. — Kar piše praška „Samostatnost“ o dr. Kramarju, to velja v isti meri tudi o dr. Ravniharju.

Jezikovna praksa pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru. V časopisu „Union“ je priobčil neki slovenski jurist dva članka o temi „Die Sprachenpraxis beim obersten Gerichts- und Kassationshof“, kjer se peča z brezpravnostjo Slovencev pri najvišjem sodišču in sploh pri sodiščih. Koncem članka prihaja do zaključka, da se Slovenci ne moremo ogrevati za kabinet, v katerem funkcijonira kot justični minister dr. Hochenburger, ki je najhujši sovražnik slovenskega naroda in pravi: „Es ist ganz ausgeschlossen, dass eine ehrliche südslavische Partei ein Ministerium unterstützen könnte, welches das Justizministerium den Deutschnationalen ausliefert.“ Popolnoma izključeno je, da bi mogla poštna jugoslovanska stranka podpirati kabinet, ki izroča justično ministrstvo na milost in nemilost nemškimi nacionalcem.

Začenja se doba pozitivnega in blagoposnega dela, našim občanom se odpirajo nove perspektive — tako trobenta na koncu uvodnega članka z naslovom Edeles včerajšnji „Slovenec“ ima prav. „Začenja“ in „odpira“ se pri nas že silno dolgo, samo to je zlo, da se nikdar ne začne, „začeti“ in „odpreti“ — in se tudi nikdar ne bo, dokler bo na Kranjskem na krmlu Edeles, ki se sicer širokousti z obljubami, ne stori pa ničesar.

Interpelacija glede konfiskacije sobotnega „Učiteljskega Tovarša“. Kakor smo že včeraj med brzojavami vestni poročali, so v seji poslanske zbornice v sredo posl. Střibny in tovariši interpelirali justičnega ministra zaradi konfiskacije 14 notic v sobotnem „Učiteljskem Tovaršu“, ki se tičejo šolskega nadzornika Maierja. Ta konfiskacija je bila nekaj tako nezasižanega, da je bila interpelacija v resnici zelo umestna. Iz interpelacije priobčujemo, ker bo gotovo zanimalo tudi širšo javnost, kaj se dandanes vse konfiscira v Ljubljani, za enkrat sledečih pet notic —

Maier — Laschan — Hrbar. Na vse krivice in protipostavnosti, ki jih je c. kr. okr. šolski nadzornik Maier v zadnjem času napravil, se izgovarja sedaj s tem, da šele sedaj objektivno nastopa, ko ima proste roke, ker je bil pod Hribarjem baje teroriziran. Mi pa se vprašamo: Ali je to objektivno, da proste roke nepravilnim potom vloženo prošnjo svoje hčere in pri tem odvrne mnogo bolj kvalificiranih prosilk? Seveda Hribar ni kaj tako gnusnega dopustil početi v mestnem šolskem svetu Maierju! Hribar tudi ni dopustil ubijati ljubljanskega učiteljskega, ker mu je bilo mar resnega napredovanja šole in je vedel, da služba c. kr. okr. šol. nadzornika ni služba kranjskega vapeta. Norost ni objektivnost, to naj si zapomni nadzornik Maier! Kako se je pa teroriziral in kako se je Hribar dal še preveč od Maierja voditi in zapeljati,

naj se pa nadzornik Maier spominja le afere Slavka Cepudra in takoj bo vedel, da mora biti o terorizmu in pritisku tiho, ker sicer bomo pričeli govoriti zopet o Jegliču in o vlogi c. kr. okr. šol. nadzornika A. Maierja v tej aferi.

Zahtevamo pravice! Ker nadzornik A. Maier še ne miruje in nas iziva do skrajnih sredstev in konsekvenc, zato mi spričo Maierjevih nezmožnosti in kozlov, ki jih je že ustrelil na pedagoškem, šolskem in kupčjskem polju, nadaljujemo boj do skrajnosti. Če se ne bo zganil novi občinski svet, če ne bodo posegle vmes šolske korporacije in v to poklicani organi, smo pripravljeni si za krivice priboriti zadoščenja sami, smo pripravljeni to, kar smo sedaj vzdrževali le v stanovskih krogih o Maierju, spraviti pred forum slovenske javnosti, postaviti Maierja pred ljubljanske volilce in meščanstvo ter se pričeti z njim baviti na javnih zborovanjih. Krivičnih in nesposobnih nadzornikov ne maramo.

Županov namestnik g. Laschan v Ljubljani se nam zdi, da je nehoten ustrejal nadzorniku Maierja strastem in pohoti. Pri grajalnih dekretih smo že pričakovali toliko treznosti, da se očitno nenormalnemu „pedagogu“ ne bo dopuščala svobodna roka, da bo učiteljstvo moralno tako ubijal, kakor ga je izkušal ubiti zadnji čas c. kr. ljubljanski okrajni šolski nadzornik A. Maier. Trezno ni menda tedaj nihče mislil na magistratu, ker sicer se ne bi dopustilo, da izda ljudskošolski učitelj — sedaj slučajno c. kr. okr. šol. nadzornik A. Maier — meščanskemu učitelju grajalni dekret, kar izgleda nekako tako, kakor „bi otroci dajali kvalifikacijo o učiteljevih zmožnostih in sposobnostih. Ljudje, pamet v roke, ker šolstvo ni igrača! Tudi ta krivica ne bo pozabljena!

Kaj poreko k temu stariši? „Pomožna šola“ se sčasoma razširi na štiri do petrazrednico. Smotri pouka so — dasi malo nižji — isti kakor na javni ljudski šoli. Nadzornik Maier pa nastavlja na to šolo neizprašane učne osebe, ki po zakonu niti ne smejo poučevati na javnih ljudskih šolah. Predstavljamo si, kako bo izgledal pouk, če bo v četrtem razredu poučevala otroška vrtarica, ki nima učne usposobljenosti za pouk na javnih ljudskih šolah. Svetnika Laschana smo opozorili, dokler je bil še čas, da starši ne bodo pošiljali otrok v duševne klavnice ter prepustili, da se bo z otrokom šušmarilo po Maierjevi volji; a vendar ni hotel trezno misliti.

Nič izgovora. Maier se sklicuje na to, da imajo tudi druge, n. pr. v Gradcu, Biedermannsdorfu, Guggingu, Perchtoldsdorfu, Pragi, Dunaju, otroške vrtarice na „pomožnih šolah“. To ne drži! Dunaj, Praga imajo štiri do petrazredne šole, torej imajo otroško vrtarico le kot vzgojevalko in poučuje tudi le posamezne predmete v razredih, n. pr. modeliranje itd., ki spadajo v otroški vrtec; nikjer pa ne poučuje predmetov ljudske šole. — Biedermannsdorf, Gugging in Perchtoldsdorf so pa instituti, zavetišča in vzgojevališča, kjer pa tudi ne uporabljajo otroških vrtaric za pouk, temveč le za vzgojo. Sihekura Maierjeva je torej očitniva!

Nekatere imunizirane notice o šolskem nadzorniku Maierju priobčimo še v jutrišnji številki.

Nezaslišano. Skoro vsi avstrijski časopisi se v zadnjem času pečajo več

ali manj z brutalnimi nasilstvi hrvaškega bana Tomašića. Vsi politiki so edini v tem, da je napočila na Hrvaškem nova nasilna nadzorniška era, katere predstavnik je ban Tomašić, ki bezobzirno in brez vsakega vzroka preganja vsakega, kdor ni njegov ožji somišljenik, posebno pa člane hrvaško-srbske koalicije. Obsodbo znanega hrvaškega politika dr. Lorkovića in suspenzijo varaždinskega župana dr. Pera Magdića smatrajo povsod za justični oziroma politični zločin. Da bo avstrijska javnost posebno pa avstrijski poslanci še bolj informirani o azijskih razmerah na Hrvaškem, so dalmatinski poslanci sklicali na Dunaju velik shod, na katerega so povabili vse avstrijske poslance. Shod se je, kakor smo že poročali, vršil v sredo ob velikanski udeležbi od strani občinstva, posebno pa poslancev. Vsi govorniki, med njimi tudi zastopnik nemških naprednjakov dr. Redlich, so najodločnejše bičali barbarsko postopanje bana Tomašića proti njegovim političnim nasprotnikom. Shoda se niso udeležili le člani „Hrvaško-slovenskega kluba“, izvemši poslanca Spincića. Poslušajte, kako „Slovenec“ motivira to postopanje slovenskih in hrvaških avstrijskih poslancev. „Slovenec“ pravi, da je imel shod le namen osebne reklame za dr. Lorkovića in ravno radi tega se Hrvaško-slovenski klub te prireditve ni udeležil. Večje nesramnosti si človek res ne more misliti. Čudimo se le „Slovencu“, kako more smatrati ta shod kot osebno reklamo za dr. Lorkovića, ko sam skoro vsaki dan napada Tomašića skoro bolj kakor hrvaški listi sami. Izgovor klerikalcev je tako jalov, da se mu smeje celo klerikalci sami. Klerikalci so s tem pokazali, da odobravajo justične umore na Hrvaškem, da odobravajo hrvaški korupcijski režim, da nimajo nikakega smisla za politično svobodo, pravico in poštenost.

Podpisujemo. „Slov. Narod“ priobčuje v listnici upravništva naslednje: „Vprašalcev na Dunaju, iz Gradca, Ptujja in Maribora, ki vprašujejo, kje se v Ljubljani dobe razni predmeti, kakor kranjske klobase, zelje in drugo, naznanjamo, da ne moremo vsakemu posamezniku pisati celih litanij tvrdk. Če naši mesarji, zeljarji in prodajalci domačih izdelkov ne smatrajo potrebno inserirati, ampak samo stokajo, da jim trgovine ne uspevajo, se mi ne čutimo poklicane na vsa mogoča pisma sporočati njihove naslove.“ — „Slov. Narod“ ima čisto prav in tega se bomo v bodoče tudi mi držali. Taka vprašanja dobivamo tudi mi in smo po možnosti tudi odgovarjali na nja, sedaj pa ne bomo več, ker ako se prizadeje brigajo za to, da bi odjemalce opozarjali na vse, odkod pridemo mi do tega, da odgovarjamo na taka pisma. Naši ljudje ne znajo ceniti vrednosti inseriranja — zato jim gre pa slabo, medtem ko podjetni tuji, ki znajo ceniti vrednost reklame, duše vsakega podjetja, bogatijo.

Ukradenega je bilo nekemu polirju na Tržaški cesti nekaj orodja. Tatvine je osumljen neki zidarski pomočnik iz Zgor. Kašlja. Polirjevo kladivo so res našli pri njem.

Huda pijanost. V sredo se je neki kočar iz Sadinje vasi na sejmu tako napil, da se je na Marjinem trgu nezavesten zgrudil. Stražnik ga je spravil na centralno stražnico.

Dva plezalca. V eni zadnjih noči je videl neki pasant v Vegovi ulici dva fanta, ki sta po drogu plezala v

prvo nadstropje neke hiše. Stražnik, ki je prišel zraven, je konstatiral, da gre samo za neumestno šalo in je zato oba pustil.

Trpinčenje živali. V sredo opoldne je stražnik ustavil na Dunajski cesti hlapca Alojza Pušenjaka, ker je z bičem neumisljeno pretepaval konja. Hlapec je stražniku odgovoril, da lahko konja pretepa kolikor hoče. Na pristojnem mestu mu bodo povedali, da stvar nikakor ni taka.

Glasbena Matica v Ljubljani. Prihodnji veliki koncert „Glasbene Matic“ se vrši v soboto dne 13. januarja 1912.

Slavnost 50-letnice ljubljanske „Narodne Čitalnice“ se bo vršila 5. in 6. januarja 1912. s sledečim sporedom: 5. januarja zvečer bo v slovesnem gledališču slavnostna proslava sestoječa iz Smetanove ouverture „Libuša“, prologa, alegorije in operne predstave. V soboto, 6. januarja dopoldne zborujejo dramatični odseki, ob 11. uri dopoldne pa bo v veliki dvorani Narodnega doma slavnostno zborovanje vseh pri čitalniški slavnosti navzočih društev in deputacij. Za popoldne ob 4. uri je določena lepa telovadna priredba ljubljanskega Sokola s krasnim izbranim sporedom, na kar zvečer ob polu 9. uri zaključijo slavnost 50-letnice „Narodne Čitalnice“ v Ljubljani velik narodni ples v vseh prostorih Narodnega doma. Razumljivo je, da se lahko pride na ta ples tudi v slovenskih in slovenskih narodnih nošah. Pri plesu bo igrala polnoštevilna Slovenska Filharmonija prvič svetovnoznane odlikovane valčke iz konvencionalne tekmovalja, ki ga je razpisala „Die Woche“. Ker bo 6. januarja objednem proslava vse kulturne institucije slovenskega čitalništva, bo združila 50-letnica ljubljanske „Narodne Čitalnice“ Slovence vseh kronovin v Ljubljani.

Pevsko društvo „Slavec“ priredi v nedeljo dne 10. t. m. zvečer v restavracijskih prostorih „Nar. Doma“ za svoje člane in prijatelje društva zabavni večer. Na sporedu je petje ter komični prizor. Začetek ob osmih. Vstop prost.

Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani razpisuje svoje običajne 4 jubilejske ustanove po 20 kron za onemogle člane in njih vdove tega društva. Prošnje je vložiti do 10. t. m. na društvenega predsednika g. E. Giuda, Kongresni trg št. 6.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju* so darovali od 1. oktobra do 1. decembra t. l.: Posavec na Dunaju 200 K, občinski odbor mesta Kranj 50 K, okr. odbor Laški trg 30 K, Narodna društva v Ptujju in Milko Naglič v Ljubljani, del čistega dobička prireditve na čast sodelovalkam pri cvetličnem dnevu za napredne dijače po 25 K, okrajna posojilnica v Ormožu 20 K, dr. Janko Benedik, okr. zdravnik na Bledu, Emil Orožen, c. kr. notar v Kamniku, Jos. Stritar, c. kr. gimn. prof. v p. in dr. Karel Savnik, c. kr. min. tajnik na Dunaju po 10 K; dr. VI. Pertot, min. podtajnik, Jos. Skalar, revident pri najvišjem rač. dvoru in dr. Ig. Žitnik, državni poslanec, vsi na Dunaju po 6 K, Karol Schweiger v Ljubljani in gdč. Vanda Jacobi na Dunaju 5 K. Skupaj 419 K. — Ker je ubogih in podpore vrednih prisilcev veliko, blagajna pa skoraj pri kraju, prosimo društvo ne samo svoje dosedanje podpornike in dobrotnike, temveč tudi druge dobrosrčne rojake, da mu vsi pridejo na pomoč. Darove spre-

jema blagajnik dr. Janko Lapajne, dvorani in sodni odvetnik na Dunaju I. Bräunerstrasse 10.

„Ideal“. Spored za soboto, nedeljo in ponedeljek: „Luzern“. Prekrasen naravni posnetek. — „Ga. Babilas prijateljica živali“. Jako komično. — „Žrtev dolžnosti“. Senzacijska ameriška drama. Samo pri popoldanskih predstavah. — „Dolžnost in čast“. Zanimiva drama. Samo pri večernih predstavah. — „Nic Winter in tatvina Monne Lise“. Komični prizor. — „Akrobatska družba Viktor“. Varieteta slika v barvah. — Kristjan namestni ženin“. Jako komično. — V tork: Moč ljubezni. Ljubezensko življenje. Umetniški film Nordiskfilm Co.*

V kavarni „Central“ na Sv. Petra nasipi je vsak dan koncert tamburaškega zbora „Javor“ iz Zagreba. Začetek ob 8. uri zvečer, vstop prost.

Najdeno. Našla se je zlata zapestnica brez zaponke na travniku pod hribom v Zgornji Šiški. Lastnica naj se zgasi pri g. Habichtu delovodju v tobačni tovarni.

Književnost in umetnost.

Avgusta Danilova.

K petindvajsetletnici njene igralske umetnosti in njenem današnjem častnem večeru.

Mlada je naša dramatična umetnost, še mlajša nego naša literatura. S slovenskimi gledališkimi predstavami pa so neločljivo spojena imena tistih umetnikov, ki so iz besed pesnikov-dramatikov ustvarjali žive ljudi, „na deskah, ki pomenijo svet“. Redki pa so tisti gledališki umetniki, ki so od ubornih začetkov slov. gledališča vztrajali do danes; mnogi so, ali zapustili oder, ali pa so odšli v tuja mesta, kjer so gmotno gotovo boljše stali nego pri nas in se tudi kot umetniki lažje razvijali nego v naših revnih razmerah. A nekaj jih je ostalo zvestih slov. umetnosti in svoji domovini, in tem večja je naša dolžnost, da se tem zvestim izkažemo hvaležne, da jih proslavimo kakor so zaslužili. Koliko je še ostalo veteranov, iz starih časov, zvestih slovenskemu odru? — Cerar-Danilo, Verovšek in naša jubilatka Gostič-Cerar-Danilova. L. 1886. je prvič nastopila v starem gledališču na Kongresnem trgu, dekletu staro štirinajst neznanih let, takrat še gdč. Gostičeva. Takrat je igrala mladostne ljubimke in naivke, pa že takoj od začetka je kazala take izredne igralske talente, da je vzbudila splošno pozornost; zato je tudi dobila od deželne odbora potovalno stipendijo, da si ogleda tuje odre in velike igralkе svoje dobe. Danilova se je selila z našim odrom iz pogorišča starega gledališča l. 1887. v prostore „Narodne Čitalnice“ v Šelenburgovi ulici in l. 1892. od tam v novi krasni bram slovenske Talije, ki je od letos popolnoma slovenski in nam ga ni treba več deliti z Nemci, kar obeta novo sijajno dobo v razvoju naše gledališke umetnosti. Bilo je jubilatni torej dano, da je šla vedno navzgor v svojem lastnem razvoju in v razvoju slov. gledališča sploh; od diletantizma do resnične umetnosti, taka je bila ta pot! Ljubimka in naivka je postala heroína in posebno vzorna predstavljalka „resolutne ženske“, spominjamo le na njeno „Rozo Bernd“ (Hauptmann) na Jelo v „Ekinokciju“ (Vojnovič), na ženo Hano „Voznika Henschla“ i. t. d. V tem krepkem naturalističnem žanru je o na priznani sploh najboljša na vsem slovenskem jugu; kaj boljšega skoro ni

Sence jutra.

Ruski spisal M. Arcašev. — Prevel Anton Melik.

Liza ni odgovorila, in zdelo se ji je vedno bolj čudno, kako je mogla kdaj misliti na to, da se poroči s tako topim in omejenim človekom. »No, čas je iti domov...« je rekla hladno. »Do svidenja!«

»A jaz, Lizaveta Pavlovna... kako... kroglo skozi glavo!... je zamrmral s čudnim brezmišelnim in težkim glasom kornet in povedal nekaj čisto drugega, kakor je hotel reči.

»Iz topa?« je resno vprašala Liza. »N-ne...« se je začudil kornet. »Zakaj iz topa?«

»Tako... Do svidenja!« je rekla Liza in zopet iztegnila roko.

Kornet je hotel povedati še nekaj, a je pogoltnil mukoma in ostal sam. Minuto je stal nepremično, a nato se je okrenil in odšel tiho po ulici, le z ostrogami nalahko rožljaje.

Nekje v temi za plotom je zadonelo neodobrovalno trkanje čuvaja.

III.

Čez štiri mesece sta se peljali Liza Čumakova in Dora Baršavska v Peterburg. Paša Afanazjev je bil odšel že preje in obljubil, da ju počaka na kolodvoru. Vozili sta se v tretjem razredu.

Ze je bila nastopila jesen in vreme je bilo sivo, deževno, a vendar še svetlo in mirno. Dež je padal cel dan. Vse je bilo moko, — vagoni in tračnice in načelniki postaj; lege pod tiroso po počrnele, na površini naraslih rek in luž, ki so hitele mimo, so plesali gosti kolobarčki okrog kapelj, ki so enakomerno padale izpod sivega neba. Vse je bilo moko in je blestelo, kakor da je na vsakem rumenem lističu,

na vsaki bilki, na prsti, na ljudeh, posebna vodena, prozorna skorja. Povsod je nalahko drhtel in curljal dež.

Dora je sedela na svojem mestu v vagonu in čitala, a Liza je stala na pokritem mostovžu pri oknu in gledala s svojimi vzbočenimi, vprašujočimi očmi nazaj, kjer se je zival trepetajoči sivi horizont za mokro kopreno dežja z belim, enoličnim nebom. In vse bolj se je zdelo, da je ostavljeni dgm, oče in mati, Serjoža, psiček, mesto, vse to tako neskončno drago, do bolesti ljubljeno, tu nekje, takoj za horizontom in da bi jih videla, samo ako bi se vzpela nekoliko višje na prste.

»Tra-ta-ta... tra-ta-ta... tra-ta-ta!...« je ropotal v ritmu, z železno doslednostjo vlak in drvil vedno dalje in dalje.

»Trarrarah!« je zabrenčal in zatrepetal mimo visok železen most nad veliko, rumenkasto-umazano reko. Liza je pogledala navzdol in opazila daleč pod seboj kakor igracke čolne in splave, ki so se vlekli drug za drugim, mokra drva na splavih, sive, majhne ljudi, ki so brodili po vodi z dolgimi tenkimi drogovi, in motno, široko, rumeno vodo, počasi plavajočo nekam, izgubljaajočo se v dalji v malih plitvih vrtincih in tokih. Nekaj umazanega in žalostnega je bilo na tej rumeni reki, v izpranih, rumenih bregovih, po katerih so tu, tam stale revne, mrtvo-nepremične jelke in breze. Vse je bilo tako tuje, hladno, nepoznano.

Liza je pomislila naenkrat s strahom: »Kaj delajo oni tam?...«

Bilo jej je nerazumljivo, tuje, in vsled tega strašno pri misli, kaj da delajo ti mali, neznani ljudje z dolgimi drogovi, kam in odkod teče ta motna reka, kdo in kako živi na izpranih rumenih bregovih, za temi samujočimi jelkami in brezami.

Ko se je začelo mračiti, je Liza vzdihnila, odšla v vagon, kjer so bile prižgane svetilke in so se širile nesmiselne, ogromne sence, ter sedla zraven Dore.

»Kam se peljemo?« je hotela iz vsega srca, iz vsega svojega bistva vprašati Liza, a namesto tega je rekla s svojim nizkim, nekoliko lenim glasom:

»Paša naju tam pač počaka.«

»Seveda...« je odgovorila Dora.

Ona je že davno nehala čitati, in zdaj ji je bilo tesno, in samotno in zdelo se je sama sebi usmiljenja in sočutja vredna v tem ogromnem, nerodnem in neprijaznem vagonu, kjer so se gnetli ljudje, luščili semena solčnih rož, govorili z nenaravno glasnimi glasovi, igrali na harmoniko, in so se neki na novo prišli ljudje neprestano prepirali, izredno umazani in zelo ozlovoljeni nad nečem. Ta trenutek se ji je to nepoznano, gibanje, šuma in uspehov bogato življenje, ki si ga je že davno jarko slikala njeno žgoče samoljubje, pokazalo kot nemo-goče, nedosežno, nelepo in borno. Razveselila se je Lize, in je gledala, ne da bi le trenila s svojimi blestečimi očmi, iz svojega temnega kota na njen znan, davno že ji mil, razumen obraz.

»Lizočka!« je rekla Dora tiho.

Vzela je njeno mehko, toplo roko s svojimi suhotnimi, ozkimi rokami.

Liza se je pazljivo ozrla vanjo, razprostrla naenkrat roke na široko in jo objela resno in potegnila k sebi.

»Ne, ti še dobro poglej, a potem pridi na tole mesto, da se pogovorimo!« je z lobo, resno kriknil nekdo izza lesene pregrade.

»Tin!« je žalostno zavreščala harmonika. Visok, izredno suh rokodelc v modrikastem jopiču in rdeči srjci je prišel izza pre-

graje, se zazibal in sedel nasproti Lizi.

»Kam se izvolite peljati?« je vprašal čez trenutek.

Čutila je, da prihaja od njega močen duh po žganju.

»V Peterburg...« je odgovorila Liza.

Na vrhu čez pregrado je pričel gledati nek drug človek, najbrže vojak, z močnimi rdečimi brki in kozavim obrazom.

»Tako,« je dejal rokodelc in pričel s težkim, pijanim pogledom gledati na Lizo, na njen obraz in na prsi.

Postalo jej je tesno.

Vojak se je naenkrat zasmejal in zasopel.

»A kaj boste videli tam?« je vprašal rokodelc, in po zapletajočem se glasu in po zibajoč se postavi se je kazalo očitno, da je silno pijan.

»Liza,« je preplašeno vzkliknila Dora, poidive ven, na mostovž.

»Kako, Vi se nečete razgovarjati z menoj?« je vprašal zopet z razbitim glasom rokodelc s sovražnim naglasom.

»Ne, čemu pa ne...« je odgovorila naglo Liza.

»Jaz vprašam... bi rad vedel... sem razveden, zakaj ravno v Peterburg?...«

»Študirat?« je ponižno odgovorila Liza.

Vojak se je zopet zasmejal.

»Študirat?« je zaprašal rokodelc. »In ne...«

Vojak je zasopel, kakor konj in od zadovoljstva udaril z obrazom ob pregrado.

Dora je zajokala vsa prestrašena. Liza je gledala na rokodelca z resnimi pazljivimi očmi in v prsih ji je nekaj praznega in hladnega mučeče stiskalo srce.

(Dalje.)

mogoče ustvariti. In ne le kot izreden talent, ampak tudi v pridnosti in vestnosti, v vednem stremeljenju navzgor je Danilova lahko vzor vsem gledališkim umetnikom in umetnicam.

Takim našim ljudem spoštovanje in priznanje — Pozivljamo slovensko občinstvo, da naj svoje priznanje jubilantki izkaže na primeren način in danes zvečer, ko bo igrala glavno, paradno vlogo v najefektniji S a r d o u ovi drami „Fedora“, napolni gledališče do zadnjega kotička in ji izrazi dolžno hvaležnost in občudovanje.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v petek popoldne ob 3. uri se poje pri zelo znižanih cenah Smetanova komična opera „Prodana nevesta“, (za lože par); — zvečer se igra v proslavo 25-letnega igralškega delovanja gospe Avguste Danilove francoska efektna drama „Fedora“ Victorien Sardouja. Predstava izven abonementa; za lože nepar. Gospa Danilova igra že od leta leta 1886. doslej ter se je odlikovala v najrazličnejših strokah dramske umetnosti. Zato zasluži, da ji slovenska publika danes izrazi svoje simpatije. — V soboto zadnjič Heubergerjeva opereta „Ples v operi“ (za par-abonente). — V nedeljo popoldne se igra za goste z dežele Horstova izvrstna burka „Nebesa na zemlji“ (za lože par). Ker hoče tudi več manjših slovenskih odrov vprijeti to imenitno burko, opozarjamo nanjo vse slovenske diletante; zvečer se vprijeti prvič izvirna noviteta, ljudska igra V. F. Jelenca „Vaška romantika“ ki se tudi lahko igra na manjših odrih. V. F. Jelenec hoče pokazati v dramskih slikah zle posledice romantične ljubezni kmetijskega fanta do sicer dobrodušne ciganke ter obenem zlo usodo, ki preganja trdno kmetijsko hišo zaradi nebrzdanja strasti Avtor „Erasm Predjamskega“ je znan novelist in lirski pesnik. Predstava se vrši za nepar-abonente.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 7. decembra. V današnji seji poslanske zbornice se je pričelo drugo čitanje proračunskega provizorija. Ministrski predsednik grof Stürgkh je odgovarjal na interpelacijo socijalnih demokratov radi odstopa šefa generalnega štaba Conrada pl. Hötendorfa. Izjavil je, da interpelacija žali monastična in dinastična čustva in da bo o stvari pozneje morda še podrobneje govoril. Govorila sta tudi poslanka Vrstovšek in Hübschmann. Prihodnja seja se vrši v ponedeljek.

Ruska duma.

Petrograd, 7. decembra. V ruski dumi je prišlo danes do zelo viharnih prizorov. Obravnavalo se je o umoru bivšega ministrskega predsednika grofa Stolypina. Seja je bila dvakrat prekinjena, izključeno je bilo več poslancev. Sprejet je bil predlog glede avtonomije mest. Občevalni jezik v mestnih svetih je ruski, vendar so dovoljeni v debati tudi drugi jeziki.

Rusko-perzijski konflikt.

Teheran, 7. decembra. Tukaj pričakujejo z velikansko napetostjo odgovor ruske vlade na perzijski ultimatum. Prebivalstvo hoče na vsak način vojno z Rusijo. Posebno navdušeni so za vojno Bahijari, ki so se že založili s potrebnimi orožjem. Bojot ruskega se je razširil na Kaspijsko morje. Položaj je silno kritičen. Ako Rusija ne odgovori na perzijski ultimatum tekom 30 ur, prične Perzija z vojno.

Revtžija Zelenogorskega in Kraljičinodvorskega rokopaša.

Praga, 7. decembra. Vest, da sta bila Zelenogorski in Kraljičinodvorski rokopiš poslana v Pariz in Turin, da ju tam še enkrat kemično preiščejo, če je tinta, s katero sta pisana, stara ali ne, je popolnoma neresnična. Oba rokopiša sta še vedno v češkem deželni muzeju v Pragi in tudi nihče na novo kemično raziskavo niti ne misli, kajti odlični kemiki so že opetovano dognali, da tinta, s katero sta rokopiša pisana, ne more biti stara; obsega namreč t. zv. berlinsko modro barvo, ki je v starejših časih popolnoma nepoznana. Oba rokopiša, ki je njih nepristnost dokazana, zaslužita edinole mesto v moderni češki pesniški tvorbi.

Revolucija na Kitajskem.

London, 7. decembra. „Reuterjev biro“ poroča iz Pekinga, da se pri-

pravlja proti ministrskemu predsedniku Juanšikaju velika akcija, ki ima namen, da se odloči na eno ali drugo stran. Juanšikaj stoji na stališču, da ostane dinastijski Mandžu, a le pod gotovimi pogoji.

London, 7. decembra. Vest, da je princ regent odstopil in pobegnil, se potrjuje.

Italijansko-turška vojna.

V Tripolisu.

London, 7. decembra. Turške čete so pri Ainzari poskusile napad na italijanske čete. Toda italijanski artileriji in kavaleriji se je posrečilo napad odbiti. Turki so se umaknili s precejšnjimi izgubami nazaj.

Razne vesti.

* Kdo je izmed Evropejcev najbolj srčen? Ko so kitajski bokserji uganjali na Kitajskem svoje orgije, so vse evropske velevalsti poslale tja krdela svojih vojakov, da ščitijo Evropejce. Med vojaki različnih narodnosti je kmalu prišlo do malih preprirov. Prepirali so se o tem, kdo da je srčnejši in močnejši. Stvar je postajala že resna, zato so častniki dogovorno napravili ta-le „špas“: Ukazali so, naj sleherni narod pošlje na določeno mesto po enega vojaka. Postavili so vse te vojake v eno veliko vrsto. Nasproti ti vrsti so pa postavili oddelek oboroženih vojakov. Zapovedali so oboroženim, naj nabašejo puške. Mednarodno mešani četi pa so naznanili, da se bo streljalo na njo. Mednarodna vrsta se je spustila v grozen beg, a ostal je le en sam vojak na mestu, in ta je bil Lah. Častniki so strme gledali junaka, ki se ni umaknil pred pretečo smrtjo. Sli so k njemu in ga vprašali, zakaj da ni pobegnil tudi on, ko so vendar pobegnili vsi drugi? Ker je korajžni junak izgledal nekako čudno — tresel se je namreč na vsem životu — so ga častniki obstopili in opazovali. Morali pa so se odstraniti, ker je od Laha prihajal zelo neprijeten „duh“, ki je udarjal v dolge nosove radovednih častnikov. Lahu se je bila namreč dogodila nesreča. Hlače so se „oprijele“ tako, da revež ni mogel z mesta; zato je ostal tam v neznozem smradu. Porečete, da je to izmišljeno. Ne, te dni kroži ta „junaška“ novica po tržaških javnih lokalih in vzbuja glasen smeh.

* Velikanske sleparije z zavarovanjem na življenje. V Petrogradu so te dni aretirali zavarovalnega sleparja Poplavskega. Poplavsky je pričel svojo sleparsko karijero leta 1898. V hiši, kjer je bival, je stanoval tudi neki lajtnant, kateremu je umrl dvetelni sin. Poplavsky si je takoj poskrbel krstni in mrtvaški list otroka. Krstni list je spremenil v toliko, da je postavil pred starostno številko 2 številko 3 in ga nato odposlal uradu. Nato je dobil Poplavsky list, ki se je glasil na 32 letnega pokojnega sina Fednina. Leto pozneje se je Poplavsky zavaroval na svoje pravo ime za 36.000 kron in plačal pri neki newyorški zavarovalnici s pomočjo sleparskega lista prvi obrok za Fednino zavarovalno svoto v znesku 85.000 kron. Nato je dobil nekega prijatelja, katerega je odpeljal iz Petrograda v Peskovo in ga zapisal za Poplavskega. Par dni pozneje je njegov prijatelj umrl. Mrtvaški list je bil izdan na ime Poplavsky, nakar je slepar vzdignil zavarovalno svoto. Nato je odšel Poplavsky s ponarejenim mrtvaškim listom pokojnega dvetletnega Fednina in vzdignil zavarovalno svoto 85.000 kron. Po teh sleparijah je dvakrat umrl Poplavsky odpotoval v Narvo, kjer se je izdal za lesnega trgovca Kunickega in se zopet zavaroval za 85.000 kron. Čez par dni si je preskrbel mrtvaški list, ki se je glasil na Kunickega in zopet dvignil 85.000 kron. Konečno so sleparije vendar prišle na dan. Poplavsky je pri policiji vse priznal in se celo norčeval. Ko ga je preiskovalni sodnik vprašal, kaj ga je dovedlo do tega, da je postal slepar, je hladnokrvno odgovoril: „To je edina pot, ki preostane danes dostojnemu človeku“.

* Redka operacija. Iz Dunaja se poroča: V sredo ponoči je rešilna postaja pripeljala v bolnico 19 letnega Alojzija Schmidta, ki je bil težko ranjen. V neki gostilni mu je med pretepom neki njegov tovariš zasadil nož v prsa in mu prizadejal smrtonosno poškodbo. Zdravnik je bolnika takoj preiskal in konstatiral, da ima ranjeno srce, želodec in pljuča. Odločil se je takoj za operacijo. Izrezal mu je eno rebro, srce in želodec pa enostavno zašil. Operacija se je popolnoma po-

srečila, tako da je Schmidt izven vsake nevarnosti.

* Posebne vrste nezgoda se je dogodila te dni v Litomericah na Češkem na dvorišču cementnega tovarnarja Josipa Höringa. Trije otroci tovarniškega strojnika so se igrali „skrivallnico“. Otroci so splezali v poldrug meter globoko jamo, kjer se je nahajal velikanski transmisijski valjar. K nesreči se je valjar premaknil, zgrabil 12 letno Margareto Čihla in ji potegnil kožo raz glavo. Nesrečnici je valjar zlomil tudi obe nogi in roki.

* Hrabra samotarka. Iz Berlina se poroča: Tu so prišli na sled dobro organizirani tolpi. Neki špediter je pustil čez noč vse svoje vozove v vasi Weißensee. To priliko so porabili vlomilci. Vlomili so v vozove in odnesli skoro vse blago. V bližini vasi Weißensee ima gospa Baltrusch malo ulico, v kateri prebiva tudi po zimi. Zaslišala je šum, zgrabila za samokres in odšla takoj na lice mesta, da se preprčka, kaj se godi. Videla je več možkih in osebno spoznala nekega Hugona Maša. Stopila je takoj k njemu in se pričela z njim pogovarjati, kakor da ne bi ničesar opazila. Objednem pa je opazovala, kako vlomilci smukajo okoli nekega studenca. Hitro se poslovi od Maša in odide takoj na policijo, kjer je povedala ves prizor, katerega je videla. Policija je natančno preiskala obližje Mašovega studenca in v resnici našla pod zemljo vse ukradeno blago.

* Reven muzikant — milijonar. V Kaliforniji v Ameriki je umrl pred kratkim Spanec Grotz, ki je zapustil 4 milijone frankov. Dedič vsega tega premoženja je postal brat pokojnega, ki živi v Madridu in je reven muzikant.

* 6 let je dobil za 35 vinarjev dninar Luter pred poroto v Bambergu, ker je ta vzel s silo neki služkinji iz žepa njeno denarnico, v kateri je bilo le 35 vinarjev. Menda si bode mož premislil prihodnjic za tako malenkostno svoto šest let sedeti, trpeti izgubo časti za deset let.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik

Milan Pluz.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

V času okrevanja.

Povsod, kjer je treba, da se moči nekoliko zvečajo, torej posebno za časa okrevanja po prestani bolezni se je obnesla

Scottova emulzija

že večkrat in slajno. Scottova emulzija, ki je že sama na sebi bogata na rednih snovih, napravila istočasno tek, kar je glavna stvar. Pri tem je Scottova emulzija čisto lahko prebavljiva in tako okusna, da jo odrasli kakor otroci jako radi uživajo in dobro prenašajo.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“, vpeljana že nad 35 let, jamči za dobroto in uspeh. Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah.

Mali oglasi.

Beseda 6 vin. Najmanjši znesek 50 vin. Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri sveder.

Mladenič, večš slovenskega nemškega in italijanskega jezika želi službo blagajnika ali pisarja. Ponudbe pod št. 100 na „Prvo anončno pisarno.“ 766 3-1

Velika meblovana mesečna soba s posebnim vshodom eventuelno s hrano se takoj odda na Sv. Petra cesti št. 64. 765 2-1

Gospodinja želi poučevati slovensko in nemško stenografijo. Ponudbe pod „Stenografija“ na „Prvo anončno pisarno.“ 756 3-1

Česke salonske briquete, kosovni in orehovni premog, obče priznane kot najbolje kurilo, priporoča J. Paulin, Ljubljana, Nova ulica 3. Lepa bukova drva po 6 kron meter (kašta). 745/5-1

Kdor išče ali oddaja kako službo, kdor hoče kaj kupiti ali prodati, deneže to najlažje, ako inserira v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača samo 5 vinarjev.

NAŠA ANČKA.

Mična povest v lični obliki, ki ne sme manjkati v nobeni knjižnici. Stane samo 80 h in se dobi v vseh večjih knjižarnah.

Ivan in Marija Babnik nazonanjata v svojem in v imenu svojih otrok Vladimirja in Bogumila, da je Vsegamogočni poklical k Sebi njih najmlajšo hčerko, oziroma sestrico

Vidko

v nežni dobi 2 in pol let. Pogreb male ljubljenske bo v soboto popoldne ob pol 3. uri iz mrtvašnice v Dravljah. Dravlje, 7. dec. 1911.

Žalujoči ostali.

L. J. Fröhlich

sobni slikar in plesarski mojster, dekoracije, napisi in cerkveno slikarstvo

Ljubljana, Hrenova uica 17.

Poštno-branični račun št. 113.059.

Fotografske aparate

in veliko zalogo vseh v to stroko spadajočih potrebščin priporoča fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5.

Mlekar

izvežban v vseh mlekarskih poslih ter z večletno prakso želi premeniti službo po dogovoru tudi za poznejši čas. Eventuelno vzame v najem tudi mlekarstvo. Ponudbe pod „Izvežban“ na „Prvo anončno pisarno.“ Ljubljana, Frančiškanska ulica 8. P 673

Išče se

družabnik, kateri bi bil pripravljen založiti ca 1500 K za patentiranje neke izvrstne iznajdbe. (V Nemčiji je do sedaj patentovanje že deloma prijavljeno.) Cenjene ponudbe pod „Elipsa“ na „Prvo anončno pisarno.“ P 682

Lepo

pohištvo

se radi selitve ceno proda. K. Hajek Bleiweisova cesta 5. III. uad. P 679

Lepo meblovana

:: SOBA ::

se odda dne 15. t. m. v Šalendrovi ulici št. 4. P 680

Samo kratek čas!

Hotel Lloyd,

Miklošičeva cesta 4. naspr. „Uniona“

MARGIANNA

svetovnoznan fiziognomistinja in spominska umetnica. Margianne ni zamenjati z drugimi prerokinjami in razlagalkami kart, ker se je obvezala plačati vsakemu, ki jo dohiti v njeni umetnosti 200 K.

Govorilne ure vsak dan od 9 ure zjutraj, do 9 ure zvečer. P 681

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine. Spisal M. Zevaco. Velike osmerka, strani 492. Cena brošuri K 3-50.

Lahko in prijetno pisan roman iz časov laške renesanse, ki ima po bogastvu snovi in fascinujoči zanimivosti pripovedovanja le malo vrstnikov v svetovni literaturi. Trepetajoč razburjenja sledi bralec burnim usodam Ragastensa in lepe Primavere, ki se odigravajo v krvavi senci Borgijcev: papeža Aleksandra, njegovega sina Cezarja in hčere, zloglasne Lukrecije. Vren kolorit, zdrav humor in pestra mnogoličnost priporoča to knjigo vsem ljubiteljem živahnih, dramatično-burnih zgodovinskih povesti. — Dobiva se v knjižarni

L. SCHWENTNER

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Modni salon Ivana Schiller

Sv. Petra cesta št. 31 P. 569

priporoča

klobuke v vseh izvršitvah.

Vsa

popravila točno in ceno!!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Čez opoldan odprto.

FR. KS. KASPER

Ljubljana, Vegova ul., v bližini realke.

Zaloga raznega pohištva

hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapeciranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih in lesenih rolo, žaluzij in železnih valčnih zastorov. — Velika množina izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno v zalogi.

Priznalna pisma, ceniki in vzorci na poljubno razpolago.

Najprimernejša igra za manjše odre je enodejanka

Malomestne tradicije

Česko spisal V. Štech, prevel V. M. Zalar.

(Repertoarna igra češkega „Nar. divadla“ v Pragi.)

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjižarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Najboljše odgovori „Slovenču“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

POZOR!

Slavnemu občinstvu vljudo priporočam

kočevski in trboveljski premog

ki velja kočevski na debelo vreča K 110, na drobno vreča K 120. Naročila sprejema za kočevski premog edino le

A. STRUPI na Žabjaku št. 11.

POZOR!

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN

popravlja strehe in klepar, vpelja strelovodov ter in :: stalater vodovodov ::

LJUBLJANA

Poljanska cesta št. 8.

Priporočam se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh s angleškim, francoskim in tu- zemskim škrljcem, s

asbest-cementnim škrljcem (Eternit) patent Haseheek, s izbočeno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani so- lidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

Krojaški salon za gospode

P 614

Ivana Magdića

v Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 10

priporočam v lidoči sezoni moderno angleško blago.

Svilnato blago

baržuni, pliši, tenčice, čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate vezene, Jabots, šerpe, damski ovratniki, kravate, svilnati in baržunasti tra- kovi, pozamentrija, porte, žnore, resice, dišave, mila i. t. d., vedno najnovejše v največji izbiri.

Modna trgovina P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

IZVIRNI SINGER „66“

šivalni stroji

so najboljši za šivanje, vezenje in krpanje.

Najkoristnejše božično darilo

za vsako hišo.

SINGER Co., akcijska družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega pod- jetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Velika božična okasijska prodaja!

Največja izbira izgotovljenih oblek za gospode in dečke ter konfekcije za dame in deklice.

Čudovito reducirane cene!!

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVICH

Ljubljana, Mestni trg 5

Štampilje
vseh vrst za urade, dru- štva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 28.
Ceniki franko.

Preostale izvide romana

„ŽENA“

ki je vzbujal toliko zanimanja, ko je izhajal v „Jutru“, prodaja uprav- ništvo „Jutra“ mesto po prvotni ceni (1 K)

po 60 vin. izvod.

Zunanji naročniki naj pošljejo znesek v naprej in pridenejo 10 v za znamko. Na naročila brez denarja se ne ozira.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

priporočam svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v š- skarske in bogoslovne zbirke spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov

Lastno založništvo.
Musikalije.

Telefonska št. 112.

Najmodernejšše črke.
Litografija.

Polna kamnolito št. 78.307.

Del. glavica:
K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Promese za bližnja zrebanja:

Promese kreditnih srečk a K 28 —
Promese srečk za uravnavo Donave a K 18 —
Promese ljubljanskih srečk a K 10 —
Promese zemljiških srečk II. em. a K 8 —

Zrebanje dne 2. januarja 1912
Zrebanje dne 2. januarja 1912
Zrebanje dne 2. januarja 1912
Zrebanje dne 5. januarja 1912

Vse 4 promese skupaj K 56 —.

Glavni dobitak K 300.000 —.
Glavni dobitak K 120.000 —.
Glavni dobitak K 50.000 —.
Glavni dobitak K 100.000 —.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Selmašova ulica šte. 7 (nasproti glavni pošti)

Kupuje in prodaja:

vrstnostne papirje, rente, obveznice, avtorizirane plače, prirediteljske, danične, srečke itd. — Valute in devize. — Predajal na vrstnostne papirje in blago izloče- javnih obveznosti.

Promese k vsem zrebanjem.

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vloge 4 1/2 % do dneva dviga. — Banka davak plačila banka iz svojega. — Na tekoči in na račun po dogovoru. — Zbirna sveča s Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavarovanje vrstnostnih papirjev proti kurzi in izgubi. — Revizijske izdatke srečk itd. brezplačno. — Stavljal krediti. — Bankovne krediti. — Borna naravnika.

Inkasa.

Filijalka v Opatiji.